

O ginących pszczołach i GMO (Część 3)

W oczekiwaniu na Europę wolną od GMO

Koalicja „Polska wolna od GMO” zorganizowała 5 czerwca 2009 roku przed budynkiem Ministerstwa Rolnictwa demonstrację rolników ekologicznych i konsumentów, a następnie w Centrum Prasowym przy ulicy Foksal w Warszawie konferencję pt. „POLSKA TRZYMA KLUCZE DO EUROPY WOLNEJ OD GMO” - NOWA USTAWA O GMO I CO DALEJ - NAUKOWCY DLA POLSKI WOLNEJ OD GMO”.

Jadwiga Łopata, laureatka nagrody Goldmana (ekologiczny Nobel), otwierając konferencję powiedziała, że „zwolennicy GMO próbują przedstawić społeczeństwu, że tylko ekolodzy są przeciwni GMO. Nieprawda. Koalicja „Polska wolna od GMO” ma niewiele ponad rok, ale w jej skład wchodzi już ponad 350 organizacji i specjalistów¹. Stanowi szeroki przegląd społeczeństwa. Jest wielu profesorów, naukowców, są przedsiębiorcy, studenci, nauczyciele, politycy, rolnicy i ekolodzy. Społeczeństwo polskie, podobnie jak w innych krajach, mówi wyraźnie „NIE dla GMO”, badania wykazują, że 70-80% społeczeństwa nie chce żywności genetycznie modyfikowanej. Panowie Ministrowie Rolnictwa i Środowiska otrzymali list Koalicji, w którym domagamy się wprowadzenia natychmiastowego zakazu na uprawy kukurydzy MON810. Jeśli Rząd w Polsce będzie zwlekał, nasze pola zostaną w końcu zanieczyszczone GMO i rolnicy pozostaną zupełnie bez wyboru.” – powiedziała, prezentując mapkę krajów Europy, w których zabroniono uprawy GMO.

Pan prof. dr hab. Tadeusz Żarski z Katedry Biologii Środowiska Zwierząt SGGW i ze Stowarzyszenia na rzecz Zrównoważonego Rozwoju Polski przedstawił najnowsze argumenty naukowe dlaczego Polska musi zakazać GMO². Zanieczyszczenia GMO mają zupełnie inny charakter, są trwałe w środowisku, a nawet się rozprzestrzeniają, nie tak jak znane zanieczyszczenia chemiczne, metale ciężkie czy pestycydy, a nawet radionuklidy. Wprowadzanie roślin GMO do środowiska jest wprowadzaniem obcych gatunków, które zagrażają bioróżnorodności. GMO wpuszczone do środowiska w Meksyku, spowodowało zanieczyszczenie 150 starych odmian kukurydzy transgenami. I podobna sytuacja może się zdarzyć i u nas, tak jak to się już stało z **Barszczem Sosnowskiego (Heracleum sosnowskyi)**³, którego nie możemy się pozbyć. Polska jest wyjątkowym krajem w Europie o zachowanej wysokiej bioróżnorodności. „Jeśli biotechnologowie proponują strefy buforowe przy uprawach GMO to „guzik prawda” bo dla pyłku nie ma granic!!! – powiedział – „pyłek i tak się przeniesie, co udowodniły badania naukowe.” Inaczej działa toksyna pestycydu, której wpływ maleje z czasem, a inaczej roślina, która przez cały okres wegetacji produkuje toksynę Bt, rzekomo tylko przeciwko omacnicy prosowiance, czy stoncy ziemniaczanej, a w rzeczywistości zabija owady pożyteczne. „Nawet w jelicie myszy a także w jelicie u bydła znaleziono receptory, które łączą się z toksyną Bt typu Cry”. „Jej działanie polega na tym, że łącząc się z receptorem tworzy substancję, która robi dziurkę w jelicie”.

1 www.polska-wolna-od-gmo.org

2 Amerykańska Akademia Medycyny Środowiskowej, 19 maja br. wezwała do natychmiastowego wprowadzenia moratorium na żywność genetycznie modyfikowaną, ze względu na potwierdzony w badaniach na zwierzętach „nieprzypadkowy związek pomiędzy tą żywnością a niekorzystnymi skutkami zdrowotnymi: tj. ryzyko toksykologiczne, alergia, zaburzenie odporności organizmu, zdrowia reprodukcyjnego zwierząt, przemiany materii, fizjologii i genetyki.”

3 Do rozprzestrzenienia się barszczu przyczynił się człowiek planując wykorzystywać go jako roślinę paszową. Ze względu na obecność w roślinie szkodliwych substancji zwanych furanokumarynami, powodujących nadwrażliwość skóry na działanie promieni słonecznych oraz problemów agrotechnicznych (problem ze zbiorem) zaniechano uprawy. Jednak gatunek wymknął się z pól uprawnych i całkowite wyeliminowanie gatunku w Polsce okazało się niemożliwe.

Profesor Żarski sądzi, że: „Tradycyjne gatunki i stare odmiany roślin to nasze bogactwo biologiczne, które Polska wniosła do zubożonej przyrodniczo poprzez masowe stosowanie chemizacji rolnictwa Europy. Konkurentom zachodnim może zależeć na wymuszeniu na Polsce zgody na uprawy GMO, aby podważyć nasz atut czystej ekologicznie i genetycznie żywności..”

Dr hab. Ewa Rembiałkowska - prof. SGGW, kierownik Zakładu Żywności Ekologicznej na Wydziale Nauk o Żywieniu Człowieka i Konsumpcji poruszyła problem: „Jak uratować wysokie walory polskich obszarów wiejskich i produkowanej tam żywności.” Projekt nowej ustawy o GMO, który w końcu maja Komisja Europejska zgodziła się zaakceptować, wnosząc wiele poprawek, które uniemożliwiają uznanie całej Polski jako strefę wolną od GMO.

„Procedura tworzenia stref wolnych od GMO w projekcie ustawy jest skomplikowana, kosztowna, tworzy biurokratyczne procedury, zmusza sąsiadów rolników do tego, żeby obserwowali czy ktoś nie stosuje GMO i całą swoją energię, zamiast na własne gospodarstwo, kierowali na gospodarstwo sąsiada, żeby ograniczyć jego wysiewanie GMO. Jest to wariacka ustawa, która nic nam nie da!!! Ona tylko zamydli oczy i otworzy furtkę dla GMO. W latach 2004-2006 wszystkie sejmiki wojewódzkie w Polsce wyraziły mocny sprzeciw przeciwko GMO, wyrażając wolę mieszkańców przekształcenia całej Polski w strefę wolną od GMO. Społeczeństwo już się wypowiedziało! Pytanie, dlaczego Rząd nie słucha głosu społeczeństwa?! W polskim prawie nie mamy przepisów umożliwiających odszkodowanie za straty spowodowane przez GMO.” „Ekolodzy mają rację! Nie ma możliwości koegzystencji upraw GMO z plantacjami ekologicznymi, ponieważ nie można stworzyć skutecznej strefy buforowej, środowisko nie zna granic. Nasiona są wywiewane lub przenoszone przez ptaki i owady na sąsiednie pola. W USA po 10 latach uprawy roślin GMO, zanieczyszczenie upraw tradycyjnych sięga 80%, pomimo obietnic składanych rolnikom, że nie będzie większe niż 1%.⁴ Postępujące zapylenia, hybrydyzacja, powodują zmiany składu roślin towarzyszących, zaburzają całe agroekosystemy, następuje przeszerogowanie dominacji poszczególnych gatunków na polach i cała przyroda ulega bardzo dużym zmianom i lokalna bioróżnorodność jest zaburzona. Powstają chwasty odporne na herbicydy, które sięgają trzech metrów wysokości.” „Jeżeli i my pójdziemy tą drogą, za kilka lat będziemy mieli zmienioną całkowicie naszą przyrodę.” „Zgodnie z nowym Rozporządzeniem 834/2007 o rolnictwie ekologicznym, które weszło w Unii Europejskiej w życie z początkiem tego 2009 roku, całkowicie zabronione jest stosowanie GMO w rolnictwie ekologicznym. W produktach natomiast dopuszcza się zanieczyszczenie 0.9% całości produktu. Gdy mamy sąsiada uprawiającego GMO, nie ma możliwości utrzymania zanieczyszczenia wynoszącego 0.9%. Rolnik ekologiczny plajtuje, bo nie dostanie certyfikatu. Takie przypadki bankructwa występowały i występują masowo w USA i w Kanadzie. W Polsce mamy 15 tysięcy gospodarstw ekologicznych, co stanowi niespełna 2% użytków rolnych w Polsce. Jeśli stracimy tą szansę, będziemy znowu słabsi ekonomicznie i nie będziemy się w Europie liczyli.

Prof. dr hab. Jan Narkiewicz – Jodko z Instytutu Warzywnictwa uczestniczył w Europejskiej Konferencji Ochrony Roślin w Brukseli, na której były omawiane sprawy GMO. “Niezależni eksperci mówią, że ryzyko związane z uwolnieniem GMO do środowiska jest znacznie większe niż dotychczas przypuszczano. W organizmach stałocieplnych żywionych soją i kukurydzą GMO powstają zaburzenia rozwoju organów wewnętrznych, są zmiany morfopatologiczne, w komórkach organizmów karmionych soją transgeniczną powstają w jądrach przede wszystkim deformacje, powstają mikrowłókienka i pory, co wpływa bardzo ujemnie na rozwój zwierząt. Karmione soją i kukurydzą transgeniczną zwierzęta wykazują zaburzenia w funkcjonowaniu trzustki. Trzustka nie wydziela dostatecznych ilości enzymów trawiennych. Poza tym zaobserwowano również zmiany we krwi, spadek ilości czerwonych ciałek krwi po karmieniu zwierząt soją lub kukurydzą GMO. Ostatnie badania wykazują, że fragmenty transgenicznego DNA mogą przechodzić do genomów człowieka, czy zwierząt, co wiąże się z ogromnym niebezpieczeństwem, bo w naszych genomach

---

⁴ Rolnik ekologiczny w Unii Europejskiej traci atest przy zanieczyszczeniu plonu GMO większym niż 0.9%. Każdy rolnik, na którego polu wykryto GMO może być oskarżony o kradzież patentowanego ziarna. (przypisek W.Ś)

znajdują się uspijone wirusy i bakterie, gdy wprowadzamy do genomów GMO, następuje ożywienie tych uspijonych wirusów i bakterii i mogą powstawać choroby groźniejsze od tych, które już znamy.”

“ Na Kongresie Entomologicznym omawiano wpływ roślin transgenicznych na owady pożyteczne, również na pszczoły. Stwierdzono, że pyłek roślin transgenicznych powodował ginięcie owadów pożytecznych, złotooki i biedronki żyły krócej, miały mniejszą płodność i ograniczoną aktywność. Wiadomo, że owady pożyteczne niszczą około 80% szkodników.” “W Brukseli powiedziano również, że nie ma możliwości koegzystencji upraw transgenicznych z uprawami konwencjonalnymi i ekologicznymi, dlatego, że pyłek z roślin utrzymuje się w powietrzu przez wiele godzin, i może się przemieszczać. Jeśli wysiejemy GMO to wprowadzone bariery 100m 500m nic nie dają, bo oparte są na niewiedzy, na nieuctwie, pyłek może przemieszczać się na na dziesiątki kilometrów. Wprowadzanie upraw transgenicznych jest związane z uśmierceniem upraw ekologicznych!!! Dlatego, że tolerancja zanieczyszczenia upraw ekologicznych wynosi 0.9%.” “Nie sprawdziły się prognozy zwiększenia plonów roślin GMO, z 200 doświadczeń prowadzonych w USA wynika, że plony soi, rzepaku i buraków cukrowych zmniejszyły się od 5-20%. Naukowcy tłumaczą to niezgodnością między genami. Roślina czy inny organizm po otrzymaniu obcego genu uruchamia mechanizm obronny i doprowadza do zniszczenia organizmu.”

“Prof. Dr. Hans-Hinrich Kaatz z Niemiec referował na Kongresie Entomologicznym wyniki doświadczenia, w którym podawanie pszczołom cukru z dodatkiem pyłku Bt zwiększyło o 50% ich śmiertelność podczas zimowania.”

Profesor Jan Narkiewicz – Jodko ostrzegał rolników polskich przed wprowadzaniem upraw GMO, ponieważ może ich spotkać to samo co spotkało rolników w Izraelu, którym zablokowano eksport pomidorów GMO, w reakcji na co Rząd Izraela zabronił upraw roślin GMO. Również w Rosji świadomość konsumentów jest coraz większa po opublikowaniu wyników badań, jakie przeprowadziła Dr Irina Ermakova⁵.

Leszek Sobczyński Mazowiecki Koordynator Koalicji Polska wolna od GMO poruszył problem braku oznakowania żywności GMO w Polsce. „W Unii Europejskiej obowiązuje znakowanie żywności zawierającej powyżej 0.9% GMO, a będzie obowiązywało znakowanie żywności pochodzącej od zwierząt karmionych paszami GMO⁶. Zgodnie z art. 47 Ustawy o GMO z 2001 roku oznakowanie produktu powinno zawierać informacje: nazwę produktu GMO i nazwę zawartych w nim GMO, nazwisko producenta lub importera oraz adres, przewidywany obszar stosowania produktu GMO, np. powszechne stosowanie przez konsumentów. „ „Tymczasem z raportów kontrolnych wynika, że w Polsce powszechnie łamany jest obowiązek znakowania produktów żywnościowych zawierających powyżej 0.9% GMO. Większość produktów z GMO na rynku jest nieoznakowana. Kontrola produktów na zawartość GMO jest wrywkowa i niewystarczająca. Kary są niewspółmiernie niskie w stosunku do zagrożeń. Nie ma monitoringu GMO w Polsce, pasz, produktów i upraw. Nie jesteśmy chronieni nawet w zakresie już obowiązującego prawa.”

Krystyna Zając – radna i nauczycielka powiedziała między innymi, że firmy wprowadzające GMO do środowiska dążą do uzyskania „sterylnego środowiska” i tym terminem się reklamują. „W tej chwili jest taka sytuacja z pszczołami, że po prostu ich nie ma. Brat mój ma pasiekę, gdzie z dziesięciu uli został mu jeden. Niedaleko jakiś rzepak, baza na której pszczoły opierały swoje zbiory została zniszczona. Jeśli zgina pszczoły na ziemi, to człowiek przeżyje tylko kilka lat – powiedział

5 Dr Irina Ermakova w 2007 roku prezentowała w Parlamencie Europejskim wyniki badań, w których wykryła “zmiany degeneracyjne w jądrach samców szczerów karmionych soją transgeniczną” (www.GMScience Exposed). “Soja GMO powodowała utratę wagi i dużą śmiertelność potomstwa w pierwszym pokoleniu” (EcosInform 2006, 1, 4-9). “Ponad 55% potomstwa matek żywionych soją GMO zdechło w ciągu trzech tygodni, gdy w grupie porównawczej tylko 9%.”

6 Pszczelarze - Uwaga na pszczoły na pożytkach zanieczyszczonych GMO!!!

Einstein.” Co robią nasi politycy? Tak praktycznie, to nic.”.. „Naciski ze strony naszej organizacji na polityków są jak najbardziej słuszne. Ani pieniądze ani jakieś ważne stanowiska nie są warte, aby wzbogacać korporacje kosztem zdrowia i zagrożenia życia ludzkości.” „Nikt nie może zmusić jakiegokolwiek kraju, aby działał na swoją szkodę. Uważam, że u nas jest zbyt mała świadomość tego co zagraża zdrowiu, bezpieczeństwu żywnościowemu i środowisku. Nie można wymagać od nas, aby jakaś międzynarodowa korporacja handlu, czy Unia Europejska decydowała, bo to my decydujemy o tym co jest dla nas dobre a co złe. Przeraża postawa naszego Rządu.”

Sir Julian Rose - Prezes Międzynarodowej Koalicji dla Ochrony Polskiej Wsi, powiedział: „Zglobalizowana gospodarka światowa załamuje się.⁷” „Wielkie korporacje narodowe i międzynarodowe nie mogą utrzymać się, nie kradnąc dóbr od innych.” „Tak zwany wolny handel przyniósł zyski korporacjom, a ludziom cierpienie. Genetycznie modyfikowane rośliny i zwierzęta tych korporacji okazały się być wygodnym sposobem do odebrania niczego nie podejrzewającym ludziom PŁODNOŚCI. Jest to ukryta forma kontroli populacji. Ta krytyczna sytuacja spowodowała, że coraz więcej krajów europejskich PRZYTOMNIEJE i zakazuje np. genetycznie modyfikowanej kukurydzy MON810.” Oprócz Szwajcarii zakazy uprawy genetycznie modyfikowanej kukurydzy MON 810 wprowadziło siedem krajów Unii Europejskiej: Francja, Niemcy, Austria, Włochy, Węgry, Grecja i Luksemburg. Rządy tych krajów od dłuższego czasu starają się zapewnić suwerenność w zakresie pasz i żywności wolnych od GMO i analizują zdolność do samowyzyszczenia. Ale nie zrobiła tego Polska. Ministrowie Rolnictwa i Środowiska przyjęli „stanowisko Poncjusza Piłata” i umyli ręce od ochrony polskiego łańcucha pokarmowego. Przerzucili odpowiedzialność na rolników, którzy są nieświadomi problemu. ...Ogromne farmy – fabryki stworzyły problemy takie jak świńska grypa i pola wyjąłowane (sterylne) jak pustynie. ...Jedynie małe lub średnie rodzinne gospodarstwa rolne przyjazne środowisku, mogą zapewnić przyszłość ludzkości. A Polska jest wiodącym przedstawicielem tego modelu gospodarowania w Europie. Ale wydaje się, że zamierza zmarnować ten skarb. Nie możemy na to pozwolić. Polska reprezentuje wzór lokalnej samowystarczalności i narodowej suwerenności w zakresie produkcji żywności na którym wkrótce będziemy musieli polegać i który będzie kopiowany przez całą Europę. Uleganie korporacyjnej korupcji nie jest bynajmniej sposobem na ochronę żywności ani drogą do suwerenności narodu w tym zakresie. Jest ostatnia szansa dla tego rządu na wykazanie się odwagą i solidarnością z tymi krajami, które już zakazały genetycznie modyfikowanych roślin i nasion. Poparcie przez Rząd tej grupy narodów, które już podjęły decyzje przeciw GMO sprawi, że Komisja Europejska nie będzie miała wyboru i będzie musiała zmienić swoje regulacje i wprowadzić ponownie moratorium na GMO. Polska dzierży klucz do Europy wolnej od GMO i do przyszłości wolnej od wielkoprzemysłowych farm.”

Danuta Pilarska - nominowana do Rady Rolnictwa Ekologicznego przy Ministrze Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Przewodnicząca Zarządu Głównego „Stowarzyszenia Ekoland” i Prezes Związku Zawodowego Rolników Ekologicznych św. Franciszka z Asyżu, która w marcu 2009 roku podjęła głódówkę i protestowała przed Ministerstwem Rolnictwa w Warszawie, powiedziała że: „Wczoraj obchodziliśmy 20 lecie dnia wolności, pogrzebu komunizmu, dzisiaj mamy pogrzeb rolnictwa ekologicznego i tradycyjnego.” „Rząd nie dał mi wyboru, jest to wyrok, dlatego że nie ma koegzystencji między gospodarowaniem rolnictwa GMO i ekologicznego. Uprawy ekologiczne, do których mamy prawo wyboru – nam się zabiera. Jestem ekologiem przez 22 lata i żyję z tego co wyprodukuję. Jeśli wejdą uprawy kukurydzy MON810 i mnie zabiorą certyfikat gospodarstwa ekologicznego, to nikt nie wie, co się z nami stanie na wsi. Zaczną się procesy, a ludzie nie mając na procesy zacząć się wieszać, będą tracić życie.” „Na 200 dzieci już 10 jest chorych na raka. Corocznie o 15% wrasta zachorowalność na raka.” „W Polsce robi się wielką akcję dla utylizacji eternitu (który powoduje raka), eternit do tego GMO to jest nic, a robi się akcję. Dlaczego nikt nie robi akcji, aby uświadomić konsumenta i tego rolnika nieświadomego, bo nieświadomość działa na niekorzyść.” „Sprawa pszczoł jest bardzo ważna, o niej nie możemy zapomnieć.” „Kurczaki były

kiedyś w dietetyce żywieniowej lekarstwem, dzisiaj są trucizną, parówka, która była dla dzieci w dietetyce lekarstwem, zawiera teraz 85% izolatu białka sojowego genetycznie modyfikowanego. Gdy zjadam taką parówkę dostałam skrętu jelit. Jak można o tym nie mówić.” „ Byłam na konferencji IFOAM⁸. We Francji produkty ekologiczne znajdują się w szpitalu, w szkole, w przedszkolu. Nasze Państwo nie robi nic, polityki rolnej nie ma” „Nowy projekt ustawy o GMO to dla rolnictwa ekologicznego i tradycyjnego WYROK ŚMIERCI.”

Jadwiga Łopata poinformowała, że wszystkie radiostacje, telewizje otrzymują regularnie informacje od Koalicji i są zapraszane na konferencje prasowe. *”Proszę zapytać, dlaczego państwowa telewizja nie mówi a gazety nie piszą o tych problemach.”*

Julian Rose na pytanie: Czy GMO nie jest częścią globalnej polityki mającej na celu zmniejszenie populacji ludzi na świecie, tak jak propagowanie eutanazji, aborcji i homoseksualizmu, powiedział: *„Skoro pięć niezależnych badań laboratoryjnych w różnych krajach wykazało, że szczury karmione genetycznie modyfikowaną paszą tracą płodność w drugiej a szczególnie w trzeciej generacji, i tą informację podano obok wyników wskazujących, że wątroba i nerki były poważnie zaatakowane, to narzuca się pytanie: - Jeśli szczury tracą płodność w drugim, czy trzecim pokoleniu, to ile potrzeba czasu, abyśmy my ludzie stali się nieplodni, spożywając taką żywność. Mówi się już głośno, że „mała grupa wielkich tego świata” często powtarza, że jest za dużo ludzi na świecie.”... „Jedzenie żywności modyfikowanej genetycznie jest ruletką, bo nigdy nie wiadomo jak zareaguje nasz organizm, a szczególnie przyszłe pokolenia. W Stanach Zjednoczonych, gdzie ludzie jedzą tą żywność, są już pierwsze efekty⁹.”*

Jadwiga Łopata: *„Uprawa roślin GMO typu Roundup Ready¹⁰ wymaga stosowania herbicydu Roundup. Po jego zastosowaniu ginie 70% bioróżnorodności gadów, i 86% kijanek (Badania Uniwersytetu w Pittsburgu). Na obszarach stosowania Roundupu w rodzinach rolniczych obserwuje się więcej poronień i przedwczesnych urodzin, w efekcie niekorzystnego wpływu Roundupu na łożysko kobiet. (Badania Uniwersytetu w Caen w Normandii). Z badań włoskiego Szpitala w Rosario¹¹ wynika, że „ W Argentynie na obszarach, gdzie stosuje się opryski chemiczne pod uprawy GMO ponad trzykrotnie wzrosła zachorowalność na nowotwory żołądka, jąder, dwukrotnie na raka trzustki i płuc i dziesięciokrotnie na raka wątroby.”*

Z OSTATNIEJ CHWILI - GMO

Wyższy Sąd Administracyjny Dolnej Saksonii w Luneburgu w końcu maja 2009 roku uznał, że wprowadzony 14 kwietnia br. w Niemczech przez Minister Rolnictwa zakaz uprawy MON810 pozostanie w mocy w 2009 roku, pomimo apelacji złożonej przez Monsanto w celu opóźnienia wejścia w życie decyzji Sadu Administracyjnego w Braunschweig. Ze względu na precedens – jakim jest ochrona zdrowia i środowiska oraz fakt, że jest to decyzja tymczasowa Sąd uznał, że dla utrzymania w mocy rzeczony decyzji nie jest wymagane uzasadnienie oparte na badaniach naukowych, ani ocenie specyficznego ryzyka. Wystarczy informacja o możliwości wystąpienia teoretycznego ryzyka. Sąd w Luneburgu uznał że władze państwowe mają prawo do podejmowania decyzji według własnego uznania, której sądy nie są zdolne w pełni zbadać. Ponadto zadaniem sądu nie jest zastępowanie uzasadnienia władz urzędu państwowego uzasadnieniem sądu. Zadaniem Sądu było sprawdzenie czy urząd nie przekroczył kompetencji i nie podjął arbitralnej decyzji. A to nie miało miejsca. Końcowa ocena nowych badań naukowych i decyzja o dopuszczeniu kukurydzy MON810 zostaną ponownie podjęte na szczelbu Europejskim.¹²

8 IFOAM – Międzynarodowa Federacja Ruchów Rolnictwa Organicznego (Ekologicznego).

9 Znany piosenkarz Paul McCartney opowiadał o swojej żonie Lindzie, która zmarła na nowotwór piersi a przez całe życie odżywała się soją, której śruta jest produkowana w 90% z soi GMO. (wypowiedź na konferencji z sali)

10 Rośliny typu Roundup Ready – są odporne na herbicyd Roundup

11 Informacja opublikowana 3 marca 2009 roku

12 German ban on cultivating genetically modified MON810 in 2009 is final; <http://www.gmo->

Stowarzyszenie Środowiskowe Lekarzy Irlandzkich 18czerwca 2009 roku wezwało do natychmiastowego wprowadzenia moratorium na żywność i uprawy GMO na co najmniej pięć lat. Stowarzyszenie uznało, że żywność GMO nie była testowana na populacji ludzkiej, a wyniki doświadczeń na zwierzętach są bardzo niepokojące. Stowarzyszenie ostrzega przed rozwojem alergii i większą złośliwością bakterii i wirusów, i podkreśla, że lekarze mają moralny obowiązek zwracać uwagę na te problemy dla dobra zdrowia obecnych i przyszłych pokoleń. „*Uprawa roślin GMO prowadzi do zwiększenia stosowania chemikaliów, których kontrola w żywności jest nieadekwatna. Rośliny GMO podkopują bezpieczeństwo żywnościowe i bioróżnorodność.*”¹³ Urząd Bezpieczeństwa Żywności w Irlandii stwierdził w 2002 roku, że ponad połowa produktów sojowych zawiera składniki z GMO, włącznie z żywnością dla dzieci i deserami sojowymi.¹⁴ Prawo europejskie nie wymaga znakowania, gdy dodatki GMO (np. sojowe) stanowią poniżej 1% masy produktu, więc konsument zgodnie z przepisami nie dowie się nigdy o ich obecności z etykiety.

Kodeks Żywnościowy¹⁵ zacznie od 31 grudnia 2009 roku obowiązywać we wszystkich krajach Unii Europejskiej, produkty wytwarzane z roślin modyfikowanych genetycznie i zawierające GMO nie będą oznakowywane. Jednocześnie uprawa roślin w przydomowych ogródkach na własny użytek bez specjalnych zezwoleń stanie się nielegalną !!!¹⁶. To bardzo niepokojące fakty.

Opracował: Waław Świącicki

Warszawa, 19 czerwca 2009 roku

---

safety.eu/en/news/690.docu.html, May 29, 2009.

13 Irish Doctors' Environmental Association (IDEA) ; <http://www.ideaireland.org/gmfood.htm>

14 Genetically modified food and health as a cause of concern? Dr Elizabeth Cullen, Irish Medical Journal, Volume 100 number 5, May 2007, http://www.imj.ie/Issue_detail.aspx?issueid=+&pid=3655&type=Contents

15 Codex Alimentarius

16 www.naturalnenielegalne.pl; www.stopcodex.pl; www.anhcampaign.org